

ROOMS-KATHOLIEKE PAROCHIE
MAASSLUIS VLAARDINGEN SCHIEDAM

BELEIDSPLAN VRIJWILLIGERS

Inhoud

Inleiding	pagina 3
1. De functie van het vrijwilligersbeleid in onze parochie	pagina 4
2. Het vrijwilligersbeleid	pagina 5
2.1. Doelstelling van het vrijwilligersbeleid	
2.2. Taak van de vrijwilliger	pagina 6
2.3. Verschillende werkgroepen en taakvelden	
2.4. Organisatie en coördinatie van het vrijwilligerswerk	
2.5. Verantwoordelijkheid	
2.5.1. Taak van de coördinator vrijwilligers en portefeuille houder vrijwilligers	pagina 7
2.5.2. Taak van de eerst aanspreekbare in het taakveld en werkgroep	
2.6. Vrijwilligers	
2.6.1. Bescherming persoonlijke levenssfeer	pagina 8
2.6.2. Geschillen	
2.6.3. Onkostenvergoeding	
2.6.4. Aansprakelijkheid en verzekering	
2.6.5. Vrijwilligers en een uitkering	
2.7. Motivatie, deskundigheidsbevordering en werving	
2.7.1. Motivatie	pagina 9
2.7.2. Deskundigheidsbevordering	
2.7.3. Werving	
Geraadpleegde bronnen	pagina 10
Bijlage 1	organisatiestructuur van onze parochie
Bijlage 2	overzicht van de werkgroepen in de parochie en de deelgemeenschappen

Inleiding

Samen kerk-zijn in optima forma!

Dat is een streven van onze parochie De Goede Herder in Maassluis Vlaardingen Schiedam. De parochie zien wij als een gemeenschap van christengelovigen die met elkaar hun geloof belijden, vormgeven en uitdragen.

De organisatie van onze parochie bestaat uit 2 hoofdgeledingen:

- Het pastoraal team: de priesters en pastorale werkers die door de bisschop zijn benoemd en aan wie de pastorale taken in de breedste zin zijn toevertrouwd.
- Het parochiebestuur: de parochianen die op voordracht door de bisschop zijn benoemd en verantwoordelijk zijn voor alle niet-pastorale zaken.

Het parochiebestuur voelt zich ook medeverantwoordelijk voor de pastorale zaken, want in een bloeiende parochie kan bij het samen kerk-zijn enerzijds de pastoraal niet zonder de facilitering vanuit het wereldlijk georiënteerde parochiebestuur en anderzijds kan ditzelfde bestuur niet zonder de vanuit de pastoraal uitgezette lijnen en geformuleerde behoeften.

Het pastoraal team en het parochiebestuur hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid op ieder zijn terrein.

Beide hierboven genoemde hoofdgeledingen kunnen niet zonder de inzet van de vele vrijwilligers die zich inzetten voor de opbouw en het voortbestaan van onze geloofsgemeenschap. Zeker nu het aantal priesters, diakens en pastoraal werkers in aantal sterk terugloopt.

Vanwege die terugloop van geschoolde beroepskrachten maar ook vanwege het sterk teruggelopen kerkbezoek en kerkbetrokkenheid en de daarmee gepaard gaande teruglopende financiële mogelijkheden is het bisdom in 2007 met de nota Samenwerking geboden 2 gekomen. In praktisch het gehele bisdom zijn er grotere parochies ontstaan. Zo ook onze parochie de Goede Herder die de 6 lokale deelgemeenschappen omvat in Maassluis Vlaardingen en Schiedam.

De vrijwilligers zijn niet weg te denken uit onze deelgemeenschappen en parochie en zullen in de toekomst alleen nog maar belangrijker worden.

Wij hopen binnen onze parochie steeds meer vrijwilligers te ontmoeten die voor kortere of langere periode zich willen inzetten voor onze parochiegemeenschap.

Om onze vrijwilligers zo goed mogelijk te laten functioneren, wil het parochiebestuur hen met de juiste instrumenten en middelen toerusten, hen steunen en stimuleren.

Bovendien zullen we voor een gezonde leeftijdsopbouw vooral jongeren moeten werven, motiveren, ondersteunen, begeleiden en trainen.

Om dit alles te ontwikkelen en in goede banen te leiden is dit beleidsplan geschreven.

Dit beleidsplan moet gezien worden als leidraad die in onze deelgemeenschappen en parochie gebruikt wordt.

In de deelgemeenschappen is er ruimte om het naar plaatselijk gebruik in te vullen waarbij dit beleidsplan wel de richtlijn is.

Opmerking:

uiteraard wordt waar -vrijwilliger- is geschreven in gelijke waarde -vrijwilligster- bedoeld.

1. De functie van het vrijwilligersbeleid in onze parochie.

Onze 6 deelgemeenschappen kennen veel vrijwilligers. Rond de oprichting van de parochie op 1 juli 2011 waren er ca. 1100. Vrijwel allemaal zijn ze werkzaam in de vele werkgroepen die van oudsher actief waren in hun oude parochie. Nu we één parochie zijn geworden is het van groot belang dat er een eenheid en samenhang gaat ontstaan. Hiervoor zijn enkele redenen aan te geven:

- Vrijwilligers en werkgroepen kunnen elkaar ondersteunen
- Voor het pastoraal team en parochiebestuur moeten zij goed bereikbaar zijn
- Door de vergrijzing en het geringer worden van het aantal zullen er vacatures ontstaan
- De organisatie in onze huidige parochie is gewijzigd ten opzichte van de oude parochies: we werken nu met beheercommissies en pastoraatgroepen per deelgemeenschap
- Waar mogelijk kunnen taken in gezamenlijkheid worden uitgevoerd.
- Waar mogelijk kan gebruik gemaakt worden van elkaars expertise.
- Trainingen, begeleiding en ondersteuning kunnen gezamenlijk worden uitgevoerd.

Een goed vrijwilligersbeleid zorgt ervoor dat de juiste persoon op de juiste plaats terecht komt. Daarbij is het ook van groot belang om steeds in de gaten te houden dat we de vrijwilligers goed kunnen toerusten. Dit vereist ook een goed beeld over de diverse werkgroepen binnen de beheercommissies en pastoraatgroepen.

Het vrijwilligersbeleid is opgezet om er zorg voor te dragen dat iedere vrijwilliger, binnen de doelstelling van de parochie (verwoord in dit beleidsplan), zijn taak goed kan vervullen.

2. Het vrijwilligersbeleid

In dit plan wil het parochiebestuur een aantal uitgangspunten benoemen van waaruit het vrijwilligerswerk vorm zal worden gegeven.

Het woordenboek omschrijft:

De parochie omschrijft:

<i>Vrijwilligerswerk is werk dat onbetaald en onverplicht (maar niet vrijblijvend) verricht wordt ten behoeve van anderen of van (de kwaliteit van) de samenleving in het algemeen in enig georganiseerd verband.</i>	<i>Vrijwilligerswerk is werk dat onbetaald en onverplicht (maar niet vrijblijvend) verricht wordt ten behoeve van de deelgemeenschap en de parochie en waarbij ook aandacht uit christelijk perspectief gegeven wordt aan vragen uit de lokale en bredere samenleving.</i>
---	--

2.1. Doelstelling van het vrijwilligersbeleid

Vrijwilligers functioneren binnen de deelgemeenschappen en de parochie op een zodanige manier dat de parochie haar doelstellingen kan waarmaken. Vrijwilligers en meer specifiek de leden van de pastoraatgroep zijn de ogen en de oren van het Pastoraal Team en als zodanig is het vrijwilligerswerk een aanvulling op de professionele zorg van de pastores. Dit werk kan deze zorg complementeren, verrijken en verbreden. Het gaat erom het potentieel aan medewerkers zo goed mogelijk te benutten en in te zetten.

In wereldlijke zin ondersteunen vrijwilligers in of namens de beheercommissies in de deelgemeenschappen het Parochiebestuur in het mede bepalen van het beleid en de uitvoering daarvan.

Genoemde doelstellingen zijn verwoord in het beleidsplan van het Parochiebestuur en van het Pastoraal Team. T.z.t. zullen beide beleidsplannen ineen geschoven worden.

2.2. Taak van de vrijwilliger

De vrijwilliger:

- kan binnen de diverse werkgroepen werkzaam zijn met inachtneming van de doelstelling en uitgangspunten van die werkgroep
- doet de afgesproken taak met verantwoordelijkheidsgevoel
- werkt in onderlinge afstemming met de beroepskrachten en andere vrijwilligers
- vraagt tijdig aandacht voor (te voorziene) problemen en mogelijke oplossing daarvan
- overlegt ook op eigen initiatief met de verantwoordelijke van de werkgroep
- houdt zich binnen zijn taak aan de visie en uitgangspunten van het vrijwilligersbeleid en in groter verband aan die van de parochie
- heeft er besef van dat onderscheiden taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in de organisatie van de parochie (Huishoudelijk Reglement en taakomschrijving beheercommissies) en in het kerkelijk recht

2.3. Verschillende werkgroepen en taakvelden

De vrijwilligers doen hun werkzaamheden binnen een werkgroep, zoals kosterij, koor, jongerencatechese, vormsel, die valt onder een taakveld zoals liturgie, catechese, diaconie, financiën, gebouw etc. die weer vallen onder verantwoordelijkheid van de beheercommissie en/of pastoraatgroep (zie bijlage1 en 2)

2.4. Organisatie en coördinatie van het vrijwilligerswerk

Het is mogelijk dat iedere vrijwilliger via de coördinator vrijwilligers op de hoogte wordt gesteld van de organisatiestructuur van de parochie en het vrijwilligersbeleid. Duidelijk moet zijn waar de vrijwilliger in de organisatie staat en wie de eerst aan te spreken persoon voor hem is. (zie bijlage2)

In een goede organisatie voelt de vrijwilliger zich betrokken en voelt hij zich gewaardeerd.

2.5. Verantwoordelijkheid

De eindverantwoordelijkheid voor de inhoudelijke invulling van het vrijwilligersbeleid van die vrijwilligers die zich met pastorale zaken bezig houden, ligt bij het pastoraal team terwijl die van de vrijwilligers die zich met de materiele zaken bezig houden bij het parochiebestuur ligt. Met andere woorden: de beheercommissies met hun afgeleide taken vallen onder het parochiebestuur en de pastoraatgroepen met hun afgeleide taken vallen onder het pastoraal team. Het parochiebestuur hecht grote waarde aan de vrijwilligers en heeft daarom een portefeuillehouder vrijwilligers. De beheercommissies en/of de pastoraatgroepen hebben een lid met speciale aandacht voor de vrijwilligers. Dat kan ook dezelfde persoon zijn. Zowel de portefeuillehouder als de coördinator vrijwilligers dragen zorg voor de taakinhoud en de motivatie van de vrijwilligers. Hierbij hoort een goede samenwerking en afstemming. De coördinator vrijwilligers onderhoudt het contact met (de eerst aanspreekbare van) het taakveld en werkgroep waarbinnen de vrijwilligers actief zijn.

In elke deelgemeenschap zijn exemplaren van dit beleidsplan vrijwilligers voorhanden.

2.5.1. Taak van de coördinator vrijwilligers en portefeuillehouder vrijwilligers

De coördinator vrijwilligers:

- coördineert de werving die in principe gestart wordt door de werkgroep zelf
- draagt naast de werkgroep zorg voor de introductie en begeleiding van vrijwilligers
- inventariseert de behoefte aan vrijwilligers en stemt vraag en aanbod op elkaar af
- draagt met de werkgroepen zorg voor de informatie over het vrijwilligersbeleid
- bemiddelt bij onduidelijkheden, meningsverschillen of spanningen
- houdt overzicht van de werkgroepen met hun deelnemers
- draagt samen met de portefeuillehouder in het bestuur zorg voor de waardering van de vrijwilligers in de vorm van een attentie
- heeft oog voor pastorale vragen die mogelijk bij vrijwilligers leven en attendeert in overleg met leden van het pastoraal team
- draagt zorg voor training, toerusting van de vrijwilliger waar nodig
- signaleert naar de portefeuillehouder in het bestuur waar verplichtingen van de Arbo niet goed worden nageleefd

De portefeuillehouder in het bestuur:

- draagt zorg voor de vrijwilligers die onder de verantwoordelijkheid van het bestuur vallen (beheercommissies)
- zorgt dat de voorschriften van de Arbo worden nageleefd
- onderhoudt contact met de coördinatoren vrijwilligers in de deelgemeenschappen

2.5.2. Taak van de eerst aanspreekbare in het taakveld en de werkgroep

De eerste verantwoordelijkheid voor de vrijwilligers ligt bij de eerst aanspreekbare persoon (voorzitter) van een werkgroep; daarna bij de coördinator van het betreffende taakveld. Voor elke vrijwilliger moet duidelijk zijn waar hij te rade kan gaan.

De voorzitter van de werkgroep en de coördinator van het taakveld:

- let op het welbevinden van de vrijwilligers, staat open voor vragen en suggesties
- heeft zicht op de inhoud van de taak van de vrijwilliger
- zorgt dat elke vrijwilliger de juiste middelen heeft voor zijn taak
- zorgt voor goede contacten en stimuleert een goede sfeer
- overlegt regelmatig met de deelnemers in zijn taakveld/werkgroep
- zorgt voor een goede introductie bij de start en een goede afronding bij beëindiging van het vrijwilligerswerk.

Elke voorzitter van een taakveld/werkgroep mag een beroep doen op de coördinator vrijwilligers. Zeker bij het beëindigen van het vrijwilligerswerk en bij niet goed functioneren.

2.6. Vrijwilligers

Wanneer een vrijwilliger zich aanmeldt vindt er een kennismakingsgesprek plaats. In de meest voorkomende gevallen zal dat gesprek zijn met de voorzitter van de werkgroep of taakveld. De vrijwilliger wordt o.a. op de hoogte gesteld van dit beleidsplan vrijwilligers. Ook wordt er aandacht gevraagd voor geheimhouding van al wat hij in zijn functie vertrouwelijk verneemt. Beëindiging van het vrijwilligerswerk kan door de vrijwilliger zelf worden aangegeven. Dit indien mogelijk ruim van te voren zodat er naar opvolging en mogelijkheid tot inwerken kan worden gezocht.

In bijzondere situaties kan beëindiging ook gebeuren op initiatief van de coördinator of voorzitter van de werkgroep en/of taakveld. Dit gebeurt in zeer uitzonderlijke situaties naar goed hoor en wederhoor en na overleg met de portefeuillehouder in het bestuur en/of een lid van het pastoraal team. (zie ook punt 2.6.2.)

2.6.1. Bescherming persoonlijke levenssfeer

Van de vrijwilliger wordt gevraagd dat hij discreet omgaat met informatie. Dit gaat om de parochie en deelgemeenschap zelf maar ook om alle mensen die binnen de parochie en de deelgemeenschap actief zijn.

2.6.2. Geschillen

Wanneer er mogelijk een conflict ontstaat tussen de vrijwilliger en de voorzitter van de werkgroep en/of met de coördinator van het taakveld, dan is de coördinator vrijwilligers de eerste die om bemiddeling wordt gevraagd. Wanneer deze bemiddeling niet slaagt dan kan advies ingewonnen worden bij de portefeuillehouder vrijwilligers in het bestuur of bij een lid van het pastoraal team. Dit advies is dan bindend.

2.6.3. Onkostenvergoeding

Vrijwilligers hebben, in overleg met de voorzitter van het taakveld/de werkgroep en coördinator vrijwilligers recht op vergoeding van de kosten die t.b.v. de parochie / deelgemeenschap worden gemaakt. Dit gebeurt op declaratiebasis onder overlegging van bonnen en na goedkeuring van de begroting door de beheercommissie. Dit kan verwerkt zijn in een zgn. kleine kas.

2.6.4. Aansprakelijkheid en verzekering

Het bisdom heeft de aansprakelijkheid voor de vrijwilligers van de parochie voor schade aan derden en het risico van ongevallen verzekerd. Onze drie steden hebben ook een verzekering voor vrijwilligers.

2.6.5. Vrijwilligers en een uitkering

Als men een werkloosheid- of arbeidsongeschiktheidsuitkering heeft mag men alleen vrijwilligerswerk doen als men toestemming heeft van de uitkeringsinstantie.

2.7. Motivatie, deskundigheidsbevordering en werving

2.7.1. Motivatie

Vrijwilligers doen hun werk pro Deo (voor God).

In een levensbeschouwelijke organisatie als een parochie willen we het pro Deo werk handen en voeten geven. Het betekent meer dan “om niet” werken.

Bij een vrijwilliger in de parochie wordt een religieus beroep gedaan op het verantwoordelijk-zijn voor de deelgemeenschap of in groter verband voor de parochie.

Pro Deo werken betekent dan dat behalve een “om niet” werken het er ook om kan gaan dat het vrijwilligerswerk jezelf, je geloofsgemeenschap en de samenleving verrijkt.

Het vrijwilligerswerk is niet alleen naar binnen gericht maar zeker ook naar buiten toe.

Vrijwilligers worden uitgenodigd om hun vrijwilligerswerk als een mooie tijdsbesteding te gaan zien.

Vooraf het pastoraal team, leden van de pastoraatgroepen, de coördinator vrijwilligers en de portefeuillehouder in het bestuur dienen de vrijwilligers te organiseren in en voor die zaken waar de vrijwilliger goed in is (talentgericht). Het is voor de eigen motivatie en voor de inhoud van het parochiewerk van essentieel en groeiend belang dat de in de parochie actieve vrijwilliger die taken doet waarin hij goed is (kennis, vaardigheden en houding).

2.7.2. Deskundigheidsbevordering

Daar waar nodig heeft de pastoraatgroep, ondersteund door het pastoraal team, zorg voor inhoudelijke begeleiding en training. Het gaat dan om ondersteuning, scholing en begeleiding op het gebied van kennis, vaardigheden en levenshouding.

We gaan hierbij er vanuit dat mensen weinig tijd hebben. Dat betekent dat we bij voorkeur kiezen voor een –aldoende-leren-programma. Het toerustingsaanbod van het bisdom biedt hiertoe mogelijkheden: training op verzoek en op maat.

De coördinator vrijwilligers inventariseert het cursusaanbod en motiveert vrijwilligers om hiervan gebruik te maken. Vrijwilligers die zich willen scholen krijgen hiervoor de nodige (financiële) ondersteuning. In de begroting van de deelgemeenschap zal hiervoor een bedrag gereserveerd worden.

Het cursusaanbod omvat de onderdelen: pastoraat, catechese, liturgie, diaconie, gemeenschapsofbouw en management.

Uiteraard kan er in overleg gebruik gemaakt worden van een cursusaanbod buiten het bisdom

2.7.3. Werving

Voor de werving van vrijwilligers kunnen we:

- een oproep plaatsen in het parochieblad en op de website
- de behoefte aan nieuwe vrijwilligers zo breed mogelijk kenbaar maken
- mensen persoonlijk vragen of ze iets voor de gemeenschap willen en kunnen betekenen
- een “talentbank” van parochianen opzetten die mogelijk als vrijwilliger betekenis kunnen hebben
- specifiek parochianen vragen die op latere leeftijd gedoopt en gevormd worden of in het huwelijk treden
- ouders die hun kind laten dopen, vormen of eerste H. Communie doen benaderen
- oproepen voor kortlopende activiteiten
- folders van de werkgroepen/taakvelden presenteren

Bij de selectie van vrijwilligers gaat het om het belang van het uit te voeren werk maar ook om het belang van de vrijwilliger. In een kennismakingsgesprek wordt dit ook aan de orde gesteld. Het is verstandig om na een proefperiode van ca. twee maanden af te spreken. De vrijwilliger moet binnen zijn werk zijn interesses en mogelijkheden tot uitdrukking kunnen laten komen. En voor het pastoraal team en het parochiebestuur is een goede invulling van het vrijwilligerswerk van groot belang.

Geraadpleegde bronnen:

- beleidsplan werkgroep Zorg voor vrijwilligers vml. APPParochie Maassluis 2006
- nota vrijwilligers van de H. Bonaventuraparochie te Woerden 2009
- het vrijwilligersbeleid van de parochie O.L.V. ten Hemelopneming 's-Gravenzande 2011
- bulletin Pastorale Dienstverlening 2011-1 van het Bisdom Rotterdam